

Jaarverslag 2025

CODART

International
network
CODART
for curators
of Dutch and
Flemish art

Stichting CODART
Koninginnegracht 15
2514 AB Den Haag

www.codart.nl

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	2
Inleiding	2
Missie en Visie	3
Resultaten en producten 2025	5
Financiële positie	14
Samenstelling bestuur, personeel en commissies	22
Jaarrekening	28
Balans per 31 december 2025	29
Staat van baten en lasten	31
Toelichting op de staat van baten en lasten	32
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	34
Bijlagen	37
I – Kernwaarden	
II – Prestatieoverzicht 2025	
III – Partners en sprekers 2025	
Dank aan de begunstigers	

BESTUURSVERSLAG CODART 2025

Inleiding

Als uniek internationaal platform voor conservatoren van Nederlandse en Vlaamse kunst bleef CODART een cruciale rol spelen in de uitwisseling van expertise tussen ruim 300 musea wereldwijd. In 2025 organiseerde CODART weer vele internationale activiteiten, zowel online als op locatie voor haar leden en presenteerde het opnieuw waardevolle informatie voor de brede groep geïnteresseerden via haar website en sociale media kanalen.

Een van de hoogtepunten van het jaar was het uitverkochte jaarcongres in Keulen, waar 140 deelnemers zich bogen over de complexe uitdagingen van herkomstonderzoek. Ook grensverleggend was de eerste CODART*focus* in de Verenigde Staten (Washington & Baltimore), waarmee de organisatie de banden met haar op één na grootste ledengroep verder verstevigde. Naast deze fysieke ontmoetingen bleef de digitale aanwezigheid groeien: de website bereikte een recordgemiddelde van 1.111 bezoeken per dag en het ambitieuze project om alle museumpagina's van collectiebeschrijvingen te voorzien, ligt met 512 teksten stevig op schema.

Achter de schermen werd hard gewerkt aan de toekomst van de organisatie. De implementatie van de nieuwe digitale strategie vorderde gestaag en zal, naast vele operationele verbeteringen, op termijn leiden tot een volledige vernieuwing van de website en huisstijl. Op financieel vlak sloot CODART het jaar positief af, mede door een strikter contributiebeleid en stabiele steun van de Nederlandse en Vlaamse overheden. De samenwerking met het KMSKA in Antwerpen opende bovendien de weg naar een mogelijke structurele Vlaamse ondersteuning voor de periode 2026-2030.

Het bestuur van CODART wil op deze plek iedereen hartelijk danken die een bijdrage heeft geleverd aan het realiseren van alle activiteiten dit afgelopen jaar. Dit alles was niet mogelijk geweest zonder de cruciale steun van de Friends of CODART Foundation, onze subsidiegevers, partners en commissies. De inzet van de leden, het bureau en het bestuur heeft ervoor gezorgd dat CODART ook in 2025 haar missie waarmaakte: het wereldwijd zichtbaar en toegankelijk maken van de rijke Nederlandse en Vlaamse kunsthistorische traditie.

Missie en visie

Missie

CODART wil de aandacht voor en kennis over Nederlandse en Vlaamse kunst van voor 1800, die zich in vele musea over heel de wereld bevindt, vergroten door de conservatoren die werken met deze collecties te ondersteunen in hun werk en informatie te bieden die deze categorie kunst zichtbaarder en toegankelijker kan maken voor een internationaal publiek.

Visie

CODART wil haar leden verbinden, informeren, inspireren, samenbrengen en een podium geven. Samen laten we zien dat Nederlandse en Vlaamse oude kunst van voortdurende waarde en relevantie is, vanwege de kunsthistorische kwaliteiten en de verwevenheid van deze categorie kunst met die van andere culturen en periodes.

CODART geeft uitvoering aan de missie en visie door:

- Het onderhouden van een internationaal netwerk van circa 600 conservatoren van Nederlandse en Vlaamse kunst van voor 1800, werkzaam in ongeveer 300 musea wereldwijd;
- Het bieden van kwaliteitsvolle informatie via haar digitale kanalen en door het organiseren van activiteiten voor de leden en incidenteel andere doelgroepen;
- Het signaleren, programmeren en agenderen van onderwerpen die van belang zijn voor en bijdragen aan de invulling en ontwikkeling van het vak van conservator Nederlandse en Vlaamse oude kunst.

Kernwaarden

In het Activiteitenplan zijn de kernwaarden van de organisatie geformuleerd en beschreven: Kwaliteit, Verbindend, Persoonlijk, Duurzaam en Open. Een uitgebreide beschrijving is te lezen in het Activiteitenplan dat gepubliceerd is op de CODART website (<https://www.codart.nl/about-codart/organization/annual-reports-and-policy-plan/>) en in bijlage I.

CODARTfocus Rachel Ruysch, München, 9 en 10 februari 2025

Resultaten en producten

ALGEMEEN

Met haar activiteiten draagt CODART bij aan de internationale uitwisseling van expertise, kunstwerken, tentoonstellingen en mensen, in grote en kleine musea wereldwijd en tussen al deze landen onderling. De website is uitzonderlijk en biedt een schat aan gegevens die nergens anders op één plek bij elkaar te vinden zijn. De organisatie geeft op concrete en continue wijze vorm aan de promotie van Nederlandse en Vlaamse kunst gemaakt voor 1800. Nederlandse en Vlaamse cultuur zijn mede dankzij CODART en de leden van het netwerk internationaal zichtbaar.

Het CODART netwerk is uniek. Er bestaat geen ander platform waar conservatoren elkaar - persoonlijk en virtueel - kunnen ontmoeten. Op de CODART website staan eind 2025 583 conservatoren vermeld uit 38 landen. De focus op deze groep museumprofessionals en dit specifieke vakgebied maakt van CODART een sterke en effectieve organisatie. In 2025 is door aangescherpt beleid besloten dat enkel de conservatoren die hun lidmaatschap betalen, zich lid mogen noemen van CODART. Dit resulteert in een daling van het aantal leden van 583 naar 416 leden. Het aantal geassocieerde leden daalde van 89 naar 64. Dit beleid heeft geen invloed op de zichtbaarheid van de conservatoren op de CODART website, het is enkel zichtbaar door de vermelding of iemand ook lid is van CODART of niet. Lidmaatschap van CODART is aan bepaalde vast omschreven voorwaarden verbonden die zijn opgesteld door het bestuur en de programmacommissie van CODART en voor iedereen zijn te vinden op de CODART website. Doorlopend wordt het lidmaatschap van de individuele leden en geassocieerde leden gemonitord om de kwaliteit van het netwerk te waarborgen. Leden van CODART (Members, Associate Members en Institutional Members) zijn lid van het netwerk CODART, dat een activiteit is van de stichting CODART. In de statuten, die in 2024 zijn herzien, wordt dit begrip aangeduid met de term participanten.

WEBSITE

De CODART website is een unieke bron van informatie voor conservatoren en andere geïnteresseerden in Nederlandse en Vlaamse kunst over de hele wereld. Ook in 2025 bediende CODART met de website een breed internationaal publiek van liefhebbers van kunst uit de Nederlanden. De website biedt ruimte voor de inhoudelijke achtergrond van de activiteiten en geeft de algemene bezoeker op een aantrekkelijke wijze toegang tot Nederlandse en Vlaamse kunst wereldwijd via bijvoorbeeld nieuwsberichten (154 in 2025), de tentoonstellingsagenda (175 nieuwe tentoonstellingen en evenementen werden toegevoegd in 2025), maar ook via de pagina's van de 734 musea en de conservatoren die daar werken. Nergens anders vinden bezoekers een meer up-to-date overzicht van wie waar werkt en hoe men de conservator kan bereiken. Het aantal abonnees van de *notification service* steeg in 2025 (van 3.663 in 2024 naar 3.793 in 2025 voor de berichten over tentoonstellingen en van 3.857 in 2024 naar 3.980 in 2025 voor de nieuwsservice), zoals ook in het Prestatieoverzicht is te lezen (Bijlage II). Het gemiddelde aantal bezoeken aan de website ligt in 2025 op 1.111 per dag, een aanzienlijke toename, waarmee de stijgende lijn zoals die is ingezet in 2021 wordt voortgezet.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gemiddeld aantal bezoeken website per dag	630	729	707	731	797	875	969	1.111

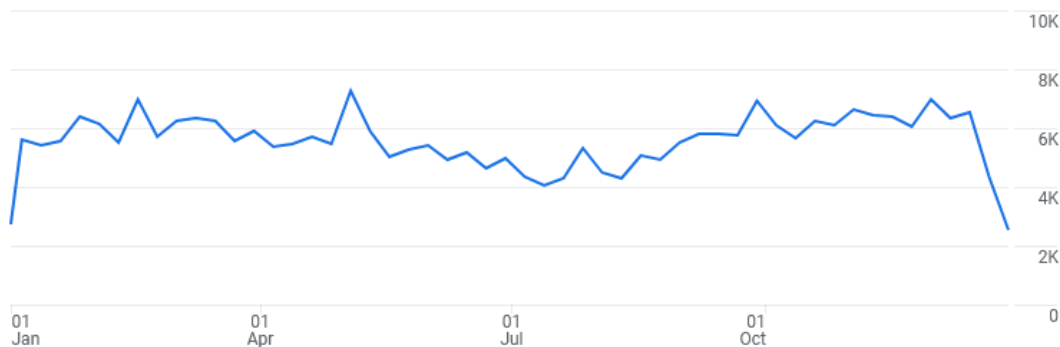

Fig.1 Aantal gebruikers van de website per week in 2025

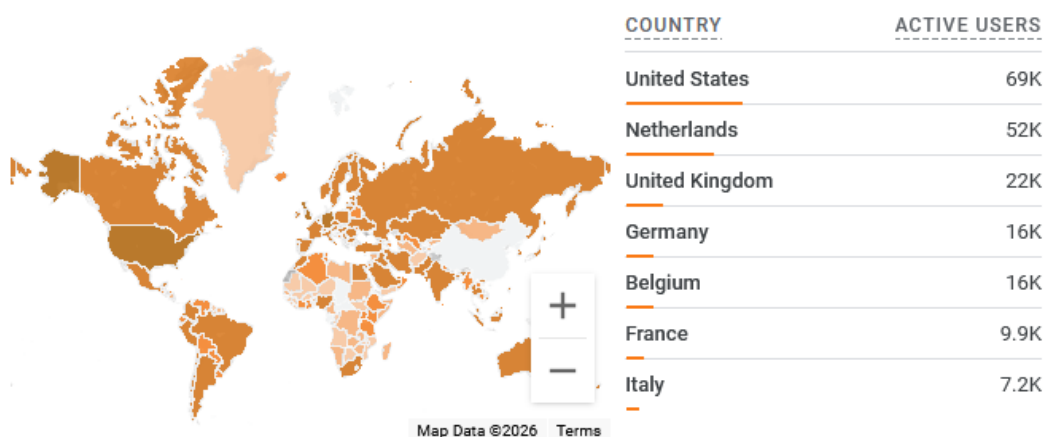

Fig.2 Bezoeken aan de CODART website per land in 2025

Het verzamelen van **collectiebeschrijvingen**, waarmee we in 2019 gestart zijn, is een langlopend project waarbij het streven is om uiterlijk eind 2028 alle museumpagina's op de CODART website (circa 700) te voorzien van een beschrijving van de collectie Nederlandse en Vlaamse oude kunst in het betreffende museum.

In 2025 zijn 80 teksten uit verschillende regio's toegevoegd. Een groot deel daarvan is afkomstig uit Frankrijk; hiervoor hebben we begin 2025 een Franstalige stagiair ingezet. Daarnaast ontvingen we teksten uit het Iberisch Schiereiland en Kroatië, en zijn de collectiebeschrijvingen van musea in Scandinavië en België met enkele aanvullingen nu compleet gemaakt. Ook kwamen er bijdragen uit landen met slechts een enkele relevante collectie, namelijk Nieuw-Zeeland, India, Brazilië, Roemenië, Wit-Rusland, Zuid-Afrika, Argentinië, Mexico, Cyprus, Malta en Ierland. Daarmee staat de teller eind 2025 op totaal 512 collectiebeschrijvingen. We liggen dus goed op schema om het einddoel in 2028 te bereiken.

In het najaar van 2023 werd **CODARTcareers** gelanceerd: een gedeelte van de website dat volledig gewijd is aan loopbaanontwikkeling voor conservatoren. CODARTcareers bestaat uit twee onderdelen: een sectie met actuele vacatures voor conservatoren en een deel gericht op terugkerende mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling voor (startende) conservatoren, zoals bijvoorbeeld fellowships of stages. In 2024 werd CODARTcareers geïntegreerd in de Notification Service zodat nieuwe vacatures ook per e-mail onder de aandacht worden gebracht. Gedurende het afgelopen jaar werden er 42 vacatures geplaatst. De vacaturebank werd in 2025 goed bezocht (Job opportunities: 12.841 sessies (aantal keren bezocht); Career opportunities: 5.317 sessies; nummer zes en twaalf van de meest bezochte pagina's van de website;). Het aanbod fellowships werd bijgewerkt en bestaat uit meer dan 35 programma's in 7 landen.

PUBLICATIES

Op het publicatieplatform **CODARTfeatures** verschijnt maandelijks een nieuw artikel over actuele onderwerpen binnen het veld van de Nederlandse en Vlaamse kunst tot 1800, of over specifieke museumcollecties. Het platform slaagt erin een breed publiek te bereiken dat verder reikt dan enkel conservatoren; zo telde CODARTfeatures in 2025 maar liefst 3.296 abonnees en 25.095 lezers. Hoewel dit een lichte afname is ten opzichte van de 26.611 lezers in 2024 (bij 3.160 abonnees), is dit eenvoudig te verklaren door het feit dat er in 2025 elf in plaats van twaalf artikelen zijn gepubliceerd.

De inhoud van het afgelopen jaar was zeer divers, met bijdragen over de herinrichting van vaste collecties, diepgaand herkomstonderzoek en de bijzondere situatie van een museum in oorlogstijd in Kyiv. Dergelijke artikelen vervullen een dubbele rol: ze houden conservatoren op de hoogte van de projecten van hun internationale collega's, terwijl andere geïnteresseerden een uniek kijkje krijgen in het werkveld van de conservator. De inhoudelijke kwaliteit van het platform wordt gewaarborgd door een internationale redactie, bestaande uit vijf betrokken CODART-leden.

In de rubriek **Curator in the Spotlight** verschijnt elk kwartaal een nieuwe bijdrage van een CODART-lid, waarin geschreven wordt over zijn of haar achtergrond en carrière. In 2025 werden Jun Nakamura (Princeton University Art Museum, Princeton), Júlia Tátrai (Szépművészeti Múzeum, Budapest), Lizzie Marx (National Gallery of Ireland, Dublin) en David de Witt (Museum Rembrandthuis, Amsterdam) in de schijnwerpers gezet. De rubriek werd het afgelopen jaar 7.157 keer bezocht. Daarmee is het een goed bezocht onderdeel van de CODART website.

SOCIALE MEDIA

In 2025 werd op de meeste kanalen opnieuw een groter publiek bereikt via sociale media. Net als in voorgaande jaren groeiden LinkedIn (+1.055 volgers) en Instagram (+340 volgers) aanzienlijk. De nieuwe kanalen van CODART groeien net als in 2024 bescheiden: Threads telde aan het eind van het jaar 22 nieuwe volgers (totaal 379 volgers), het YouTube-kanaal kreeg er 66 abonnees bij (totaal 170 volgers), en 10 nieuwe leden sloten zich aan bij de LinkedIn-groep (totaal 89 leden). Op Facebook (totaal 4.465 volgers) zagen we voor het eerst een kleine daling (-41) in het aantal volgers.

Sociale media

Aantal volgers

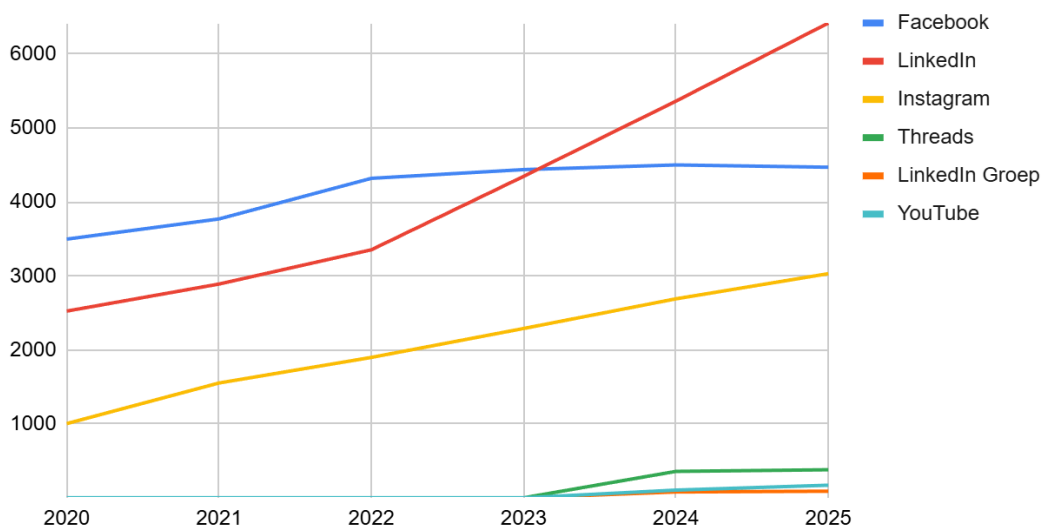

Fig.3 Aantal volgers sociale mediakanalen 2020-2025

In april 2025 is het CODART-account op X opgeheven. Statistieken lieten zien dat dit kanaal aanzienlijk minder verkeer en betrokkenheid genereerde dan LinkedIn en Facebook. Op basis van deze resultaten en ethische en politieke overwegingen is besloten i.o.m. de websitecommissie om de aanwezigheid op X te beëindigen.

Als alternatief zijn in 2025 tentoonstellingen en evenementen maandelijks gedeeld via Instagram Stories, iets dat voorheen via X werd gedeeld. Sinds de start in mei zijn tot en met december 69 kalender-Stories geplaatst, met een bereik van 96 tot 1147 accounts per Story (gemiddeld 187) en in totaal 338 doorkliks naar de website.

De in 2024 opgerichte LinkedIn-groep voor CODART-leden is dit jaar beperkt gegroeid en de content behield vooral een zender-karakter in plaats van de beoogde uitwisseling tussen leden. Er zijn inmiddels nieuwe ideeën uitgewerkt om met meer regelmaat berichten over uiteenlopende onderwerpen te plaatsen. Daarnaast zullen nieuwe leden voortaan direct per e-mail worden gewezen op de LinkedIn-groep, wat naar verwachting zal bijdragen aan een grotere community.

Het delen van collectiebeschrijvingen en bijbehorende afbeeldingen op Instagram, Facebook en LinkedIn is in 2025 voortgezet. Deze posts presteren goed en vormen een waardevolle aanvulling op de overige content.

Net als in 2024 zijn er dit jaar realtime-updates in de Instagram/Facebook Stories gedeeld tijdens de CODART evenementen, omdat daar destijds positief op gereageerd werd door diverse volgers. Voor CODART 26, CODARTfocus Munich, CODARTfocus Quellinus, CODARTfocus Leeuwarden, en de CODARTfocus Washington & Baltimore zijn in totaal 149 Stories geplaatst. Hiermee werd de programmering zichtbaar gemaakt, konden de bijdragen van leden worden gerepost en werd via getagde organisaties nieuw publiek bereikt.

CONGRES

Van 16 tot en met 18 maart organiseerde CODART in Keulen het jaarcongres met als thema 'Tracing Contested Histories: The Challenges and Future of Provenance Research'. Dit congres, dat tot stand kwam in nauwe samenwerking met verschillende partners en in het bijzonder het Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud, was met 140 deelnemers uit 20 landen volledig volgeboekt. De bijeenkomst ging feestelijk van start met een receptie in het Stadhuis, aangeboden door de stad Keulen, waarna op maandag en dinsdag de plenaire sessies plaatsvonden in het Wallraf-Richartz-Museum.

Naast het inhoudelijke programma was er veel ruimte voor verdieping tijdens diverse excursies. Zo brachten de deelnemers een bezoek aan het dak en de crypten van de Keulse Dom en kregen zij in het Wallraf-Richartz-Museum toegang tot de deelcollecties, het restauratieatelier en het prentenkabinet. Ook stonden bezoeken aan Museum Schnütgen, het NS-Dokumentationszentrum, Museum Kolumba en Museum Ludwig op de agenda. Verder verkenden de leden de middeleeuwse kerken St. Gereon en St. Ursula, en namen zij deel aan een stadswandeling met aansluitend een bezoek aan het Kölnisches Stadtmuseum.

Een bijzonder hoogtepunt was de excursie naar de Kunststation St. Peter, waar de deelnemers de unieke kans kregen om het enige *in situ* altaarstuk van Rubens in Duitsland te bestuderen. Zeer uitzonderlijk was bovendien dat het schilderij speciaal voor deze gelegenheid werd ontdaan van de traditionele vastendoek. Als afsluiting van het officiële programma werd op woensdag 19 maart een optionele dagexcursie naar Aschaffenburg georganiseerd. Een groep van 21 leden kreeg daar een rondleiding door Schloss Johannisburg, het Stiftsmuseum en de Stiftskirche van de stad.

Lecture 'Provenance Research in Museums' by Jacques Schuhmacher, Executive Director of Provenance Research at the Art Institute of Chicago, during the CODART congress in Cologne.

Alle lezingen van het congres werden opgenomen en beschikbaar gesteld op de website van CODART en het CODART Youtube kanaal. De video's van de lezingen werden in totaal 435 keer bekeken (zie hiervoor ook het prestatieoverzicht, bijlage II).

Achttien leden van CODART vroegen een beurs aan bij de Friends of CODART Foundation, waarmee zij in staat werden gesteld deel te nemen aan het congres. Zij ontvingen allen ondersteuning voor bijvoorbeeld reis- en/of verblijfkosten of vergoeding van de congresprijs.

CODARTfocus MEETINGS

CODARTfocus Look Again – The Met’s Reinstalled European Painting Galleries

(30 januari 2025, online)

Deze online meeting werd samen met het Metropolitan Museum of Art georganiseerd en ging over de herinrichting van de afdeling Europese kunst van het museum in New York. Na een video-introductie gaven de conservatoren een toelichting op de plannen voor de herinrichting en de veranderingen die sinds de opening reeds zijn doorgevoerd. Het evenement werd afgesloten met een vraag-en-antwoordsessie. Voor de *focus* registreerden zich 100 leden uit 20 landen. De opname van de *focus* werd later op de CODART website gepubliceerd en nog eens 168 keer bekeken.

CODARTfocus Munich

(9-10 februari 2025)

Gedurende twee dagen kwamen 32 CODART-leden en één Patron, uit 8 landen, bijeen in München, ter gelegenheid van de tentoonstelling *Rachel Ruysch – Nature into Art*. Ook werd aandacht besteed aan de vaste collectie van de Alte Pinakothek en de opstelling daarvan. Naast het programma in de Alte Pinakothek werd er op zondag een speciale excursie naar Slot Schleißheim georganiseerd.

CODARTfocus Quellinus

(4 september 2025, Amsterdam)

Op 4 september organiseerde CODART, in samenwerking met de Koninklijke Verzamelingen en het Koninklijk Paleis Amsterdam, het Rijksmuseum en Ards | het platform voor middeleeuwse beeldhouwkunst, een CODARTfocus-bijeenkomst gewijd aan de tentoonstelling *Artus Quellinus – Beeldhouwer van Amsterdam*. Van de 49 deelnemers uit vier landen waren er 37 leden van CODART en twaalf leden van het Ards-netwerk. Zij kwamen ten eerste samen in het Ateliergebouw van het Rijksmuseum voor een introductie op de tentoonstelling door de conservatoren. Dit werd gevolgd door een exclusief bezoek buiten de reguliere openingstijden aan de tentoonstelling in het Koninklijk Paleis Amsterdam.

CODARTfocus Leeuwarden

(14-15 september 2025)

Op zondag 14 en maandag 15 september organiseerde CODART een tweedaags programma rondom de Friese portretschilder Wybrand de Geest. Op zondag bezochten de deelnemers de buitenplaats Dekema State, waar de leefomgeving van de adellijke opdrachtgevers kon worden ervaren. Maandag stond in het teken van de tentoonstelling *Wybrand de Geest. Meesterlijke portretten* in het Fries Museum, met een besloten bezichtiging en verdiepende lezingen over de mode in zijn portretten, kunsthistorische toeschrijvingen en De Geests *Maria Magdalena in extase* naar Caravaggio. Aan deze focusbijeenkomst namen 23 CODART leden deel uit vier landen en twee Patrons.

CODARTfocus Washington & Baltimore

(6-8 oktober 2025)

Een bijzonder mijlpaal in de geschiedenis van CODART was deze allereerste focus-meeting in de Verenigde Staten. De bijeenkomst werd georganiseerd op speciaal verzoek van een Amerikaans lid; aangezien er op dat moment verschillende interessante tentoonstellingen in Washington plaatsvonden, was dit het ideale moment om de oversteek te maken naar de op één na grootste ledengroep van de organisatie. De driedaagse CODARTfocus kwam tot stand in samenwerking met de National Gallery of Art (NGA), het National Museum of Women in the Arts (NMWA) in Washington D.C. en het Baltimore Museum of Art (BMA).

Vanwege de U.S. Government Shutdown die op 1 oktober 2025 begon, was de NGA als federale instelling onverwachts genoodzaakt de deuren te sluiten. Dit dwong CODART om het programma voor maandag 6 oktober te herzien. In plaats van het geplande bezoek aan de NGA bezochten de leden in de ochtend een van de Smithsonian-musea, waarna de Nederlandse Ambassade genereus ruimte beschikbaar stelde voor een middagprogramma met een lezing en een paneldiscussie. De dag werd afgesloten met een feestelijke receptie op de residentie van de Nederlandse ambassadeur.

Op dinsdag stond het National Museum of Women in the Arts centraal. Na een introductie door Virginia Treanor over de tentoonstelling *Women Artists from Antwerp to Amsterdam, 1600-1750*, volgden twee verdiepende lezingen en kregen de deelnemers de gelegenheid om de vaste collectie van het museum te verkennen. De woensdag werd doorgebracht in Baltimore, waar de groep per touringcar naartoe reisde. Het programma bestond uit een speciale bezichtiging van Nederlandse en Vlaamse boeken in de George Peabody Library en een bezoek aan het Walters Art Museum. De dag eindigde in het Baltimore Museum of Art, waar Lara Yeager-Crasselt de deelnemers rondleidde door de Europese zalen en langs de Vlaamse en Nederlandse werken op papier.

Aan deze succesvolle bijeenkomst namen 33 CODART-leden en twee Patrons uit vier verschillende landen deel. Dankzij de Friends of CODART Foundation kon er bovendien een beurs beschikbaar worden gesteld voor conservatoren aan het begin van hun carrière. Zes leden maakten hier gebruik van en ontvingen een vergoeding voor hun deelnameprijs of een tegemoetkoming in hun reis- en verblijfskosten.

Voor alle evenementen geldt dat de informatie, zoals programma's, sprekers en deelnemers, blijvend op de CODART website wordt gepresenteerd en is te vinden via www.codart.nl/our-events. Een overzicht van alle meewerkende partijen en sprekers is te vinden in Bijlage III.

MENTORPROGRAMMA

CODART zet zich actief in voor talentontwikkeling en de uitwisseling van kennis tussen verschillende generaties, om zo de toekomst van het vak van conservator te waarborgen. Na een succesvolle eerste editie in 2023 kreeg het mentorprogramma in 2025 een vervolg. Op basis van eerdere evaluaties is besloten het programma voortaan tweejaarlijks te organiseren en de looptijd te verlengen van zes maanden naar een volledig kalenderjaar. De belangstelling voor deze tweede editie was groot: maar liefst 25 kandidaten (17 mentees en 8 mentoren) meldden zich aan. Door proactief extra mentoren te werven, slaagde CODART erin om uiteindelijk zestien koppels samen te stellen, die begin 2025 gezamenlijk van start zijn gegaan. Gedurende het jaar onderhoudt CODART nauw contact met de deelnemers en biedt ondersteuning in de vorm van richtlijnen en een document met best practices. Daarnaast worden de koppels gestimuleerd om elkaar fysiek te ontmoeten tijdens de verschillende CODART-evenementen.

Om de drempel voor persoonlijke ontmoetingen te verlagen, stelde de Friends of CODART Foundation voor deze ronde een budget beschikbaar waarmee mentees hun mentor konden bezoeken. In 2025 is hier één keer gebruik van gemaakt. Het programma wordt begin 2026 officieel afgesloten met een reeks online evaluatiesessies, waarna ervaringen ook met een groter publiek gedeeld zullen worden.

Financiële positie

EXPLOITATIERESULTAAT

CODART sluit het jaar af met een positief resultaat van € 48.322. Dit resultaat is grotendeels te danken aan hogere opbrengsten door een strikter contributiebeleid. Tevens is een bijdrage a €17.116 aan beheerslasten van de Friends of CODART uit 2024 pas in 2025 overgemaakt naar CODART. Het bestuur heeft besloten dit overschot als volgt over de reserves te verdelen:

- Continuïteitsreserve (+ € 15.000): Deze reserve stijgt hiermee naar € 25.000. Het fonds dient om calamiteiten op te vangen die het voortbestaan van de organisatie kunnen bedreigen. De intentie is om deze reserve bij toekomstige positieve resultaten verder aan te vullen, met als streefdoel het afdekken van de vaste lasten voor een periode van enkele maanden.
- Algemene Reserve (+ € 15.000): Inclusief deze toevoeging komt de Algemene Reserve uit op € 46.842 (stand ultimo 2024: € 31.842). Deze reserve vangt schommelingen op, zoals tegenvallende ledenbijdragen of fondsenwerving, maar biedt ook ruimte voor onverwachte investeringskansen.
- Bestemmingsreserve Digitale Strategie (+ € 18.322): Het restant wordt aangewend om de strategie verder te ontwikkelen.

Het totale vermogen van CODART komt hiermee eind 2025 uit op € 150.471.

HOE WORDT CODART GEFINANCIERD?

Nederland

De belangrijkste ondersteuningsbijdrage ontvangt CODART al sinds 2001 van het Nederlandse Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). De geormerkte subsidie van CODART wordt per 1 januari 2022 door het Ministerie van OCW betaald via de subsidiestructuur van het Rijksmuseum in Amsterdam. Op 8 november 2021 is daartoe een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen CODART en het Rijksmuseum. CODART is sinds januari 2022 gehuisvest aan de Koninginnegracht 15 in Den Haag waar het binnen het zogeheten Foundation House over zelfstandige huisvesting beschikt.

Vlaanderen

Sinds 2020 ontvangt CODART een jaarlijkse bijdrage van de Vlaamse Overheid ter ondersteuning van de structurele werking. Met deze samenwerking werd de betrokkenheid van Vlaanderen bij CODART financieel bevestigd. Sinds 2024 verloopt deze geormerkte bijdrage via de subsidiestructuur van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen. In 2025 is samen met het museum een aanvraag ingediend voor een meerjarige bijdrage voor de periode 2026-2030. Door de op handen zijnde herinrichting van het Vlaamse museale landschap door de Vlaamse Overheid is een reactie op de aanvraag vertraagd. De verwachting is dat hierover meer duidelijkheid ontstaat in 2026.

Individuele ledenbijdragen: Members en Associate Members

Alleen conservatoren van Nederlandse en Vlaamse oude kunst (voor 1800) werkzaam in een museum met een significante collectie kunstobjecten (schilderijen, prenten, tekeningen, sculptuur en/of toegepaste kunst) kunnen Member worden van CODART. Zij betalen een bijdrage van 82,50 euro per jaar. Betaling van deze bijdrage is een voorwaarde om te kunnen deelnemen aan de activiteiten van CODART. Associate Members van CODART zijn geen conservator van een museale collectie, maar zijn door hun werkzaamheden wel nauw betrokken bij het veld en komen daardoor in aanmerking voor lidmaatschap. Deze vorm van deelname aan het netwerk wordt jaarlijks opnieuw beoordeeld. De exacte voorwaarden staan omschreven op de website van CODART. De directeur van CODART en de programmacommissie zien toe op het toelatingsproces. Conservatoren die werken voor een instelling die Institutional Member is, zijn niet verplicht de bijdrage te voldoen. In 2025 ontving CODART € 23.389 aan individuele contributie en € 56.990 van de Institutional Members. Een stijging ten opzichte van 2024 (resp. €21.525 en €49.000).

Extra bijdragen van musea: Institutional Members

Institutional Members zijn musea die CODART aanvullend steunen in de vorm van een extra financiële bijdrage, in de meeste gevallen €1.000 per jaar. In 2025 groeide het aantal Institutional Members net als het voorgaande jaar met vier musea (het Clark Art Institute, Williamstown, het Limburgs Museum in Venlo, het Musée des Beaux Arts in Lille en het Tiroler Landesmuseum in Innsbruck). Helaas zegde één museum op, in verband met een afgenomen focus op Nederlandse en Vlaamse oude kunst. Daarmee komt het totale aantal Institutional Members op 53. Niet alleen zijn de financiële bijdragen van levensbelang voor CODART, ook laten zij zien dat CODART gewaardeerd wordt en een vaste plaats heeft in het kunsthistorische en museale veld. In 2026 wordt actief ingezet op werving en is het streven het aantal Institutional Members te laten toenemen, om het doel om uiteindelijk een aantal van 75 te bereiken in 2028, zoals dat geformuleerd is in het Activiteitenplan 2025-2028, te behalen. Hiertoe is een lijst met *prospects* opgesteld bestaande uit musea die we kansrijk achten om zich te kunnen aansluiten. Deze worden actief en direct benaderd.

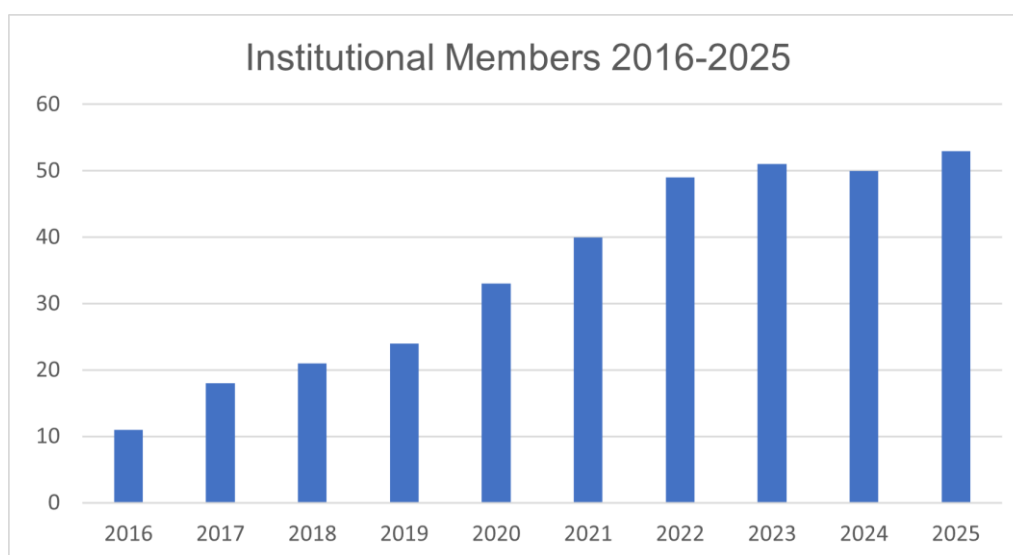

Fig.4 Aantal Institutional Members tussen 2016-2025

Friends of CODART Foundation

De steunstichting Friends of CODART Foundation is een onmisbare pijler geworden onder het fundament van CODART. Onder andere dankzij de inzet van het bestuur van de Friends wordt CODART gesteund door een aanzienlijke, stabiele en immer groeiende groep begunstigers. Zij dragen voor een belangrijk deel bij aan de algemene werking van CODART en zorgen voor een groter budget waarop een beroep kan worden gedaan voor speciale activiteiten. Ook de stevige internationale uitstraling van en *goodwill* voor CODART - met Friends in onder meer Nederland, België, Duitsland, Frankrijk, Spanje, de VS en het VK - is mede aan de Friends te danken. De Friends droegen de afgelopen jaren substantieel bij aan diverse projecten.

Dankzij het Friends of CODART Grant Program kunnen de leden, die daar financieel anders niet toe in staat zijn, deelnemen aan het jaarcongres van CODART. In 2025 is hier door zestien leden uit tien landen gebruik van gemaakt.

De werkzaamheden van de Friends (administratie, organisatie activiteiten) worden voornamelijk uitgevoerd door de directeur en een medewerker van CODART. Daarvoor betaalt de Friends of CODART Foundation jaarlijks een bijdrage aan de organisatiekosten (25% van de ontvangsten). De Friends of CODART Foundation staat bij de belastingdienst geregistreerd als culturele ANBI (algemeen nut beogende instelling) en is op die manier vrijgesteld van BTW.

De Friends telt eind 2025 38 Donors, 32 Patrons, 17 Patrons for Life en 10 Business Sponsors. Eén Patron for Life, George Abrams, werd benoemd als Ambassador, een nieuwe ere-categorie bij de Friends. Voor de Friends of CODART Foundation wordt separaat een jaarverslag opgesteld, dat te vinden is op www.codart.nl/friends.

OPBOUW INKOMSTEN CODART 2025

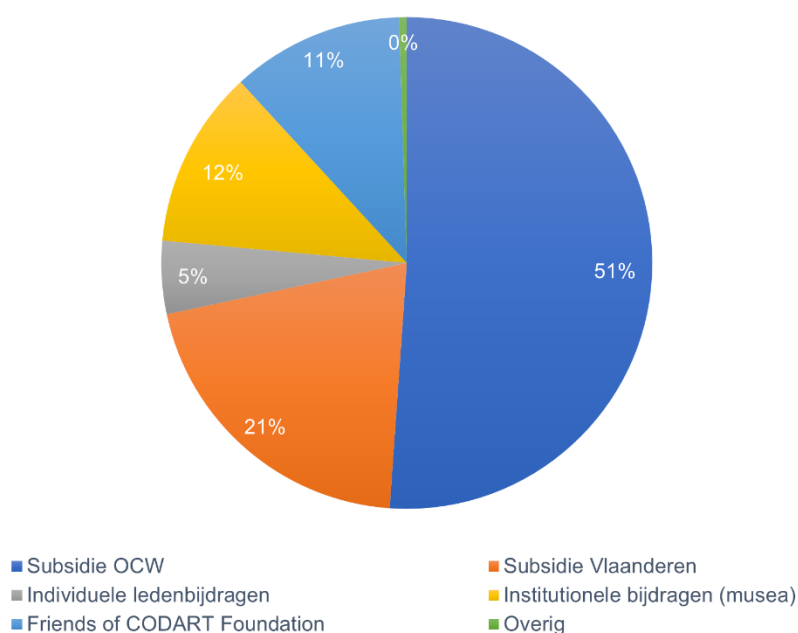

Fig.5 Opbouw inkomsten CODART 2025

Dekking activiteiten CODART

De kosten voor activiteiten van CODART zoals het congres en de *focus* bijeenkomsten worden, afgezien van personeelslasten, gedekt door deelnemersbijdragen en externe sponsoring of ondersteuning vanuit de Friends of CODART Foundation. Voor iedere activiteit wordt een aparte begroting opgesteld.

Risico's

Hieronder worden enkele belangrijke risico's en de bijbehorende maatregelen waarmee de organisatie deze risico's reeds aanpakt kort toegelicht.

1. *Wegvallende overheidssubsidies*

CODART is in grote mate afhankelijk van de subsidie die zij ontvangt van de Nederlandse en Vlaamse overheden. Bij het wegvallen van deze ondersteuning kan CODART voor een beperkte periode de werkzaamheden voortzetten dankzij garantstellingen vanuit de Friends of CODART Foundation. Sinds 2022 is een bescheiden Continuïteitsreserve ingesteld waarmee dit risico tijdelijk kan worden opgevangen. De intentie is om deze reserve bij toekomstige positieve resultaten verder aan te vullen, met als streefdoel het afdekken van de vaste lasten voor een periode van enkele maanden.

2. *Verslechterde economische situatie*

Een verslechterde economische situatie kan ertoe leiden dat subsidies wegvallen of dat leden niet langer in staat zijn deel te nemen aan de activiteiten van CODART wegens financiële omstandigheden van de musea waarvoor zij werken. Hiervoor gelden dezelfde beheersmaatregelen als onder punt 1. Verder zet de organisatie zich voortdurend in om de inschrijvingskosten voor deelnemers beheersbaar te houden, bijvoorbeeld door extra fondsen te werven bij externe partijen, en worden beurzen aangeboden voor leden die bij musea werkzaam zijn die niet alle kosten van het lidmaatschap en bijbehorende activiteiten kunnen dragen.

3. *Pandemie*

Een pandemie zoals die plaatsvond in 2020-2022 is een bedreiging voor de fysieke activiteiten en inkomsten van CODART. De organisatie heeft zich in die periode, meer dan al gedaan werd, gericht op digitale activiteiten en online bijeenkomsten en zal dit in de toekomst verder uitbreiden.

4. *Verlies van aansluiting bij de diverse doelgroepen*

CODART spant zich voortdurend in om met haar activiteiten de diverse doelgroepen zo goed mogelijk te bedienen. Door regelmatig onderzoek (bijvoorbeeld via enquêtes en evaluaties), maar ook door de inspraakorganen zoals de diverse commissies weet CODART wat haar gebruikers belangrijk vinden, wensen en nodig hebben. Een belangrijk doel van de nieuwe digitale strategie is het anticiperen van en tegemoetkomen aan nieuwe wensen en verwachtingen van de verschillende doelgroepen die CODART bedient.

DE CODES

Governance Code Cultuur

Het bestuur van CODART kent de *Governance Code Cultuur* (2019) en past de acht principes hiervan op de volgende manier toe. Voor de aanbevelingen geldt dat zij worden toegepast en zo niet, dan wordt de reden hieronder uitgelegd.

1. De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.	CODART faciliteert en ondersteunt conservatoren bij de uitoefening van hun vak en ondersteunt op die manier indirect bij de maatschappelijke rol die musea hebben. De organisatie neemt deze rol serieus en volgt de actuele ontwikkelingen in het veld om voortdurend verbindingen te leggen met thema's rond diversiteit en inclusie, digitalisering en duurzaamheid, bijvoorbeeld via publicaties op de CODART website of door middel van programmering voor symposia en congressen.
2. De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan (pas toe én leg uit). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af (pas toe óf leg uit).	Het bestuur van CODART kent de <i>Governance Code Cultuur</i> (2019) en legt in dit overzicht uit hoe de acht principes hiervan worden toegepast binnen de organisatie. De aanbevelingen worden toegepast en zo niet, dan wordt de reden hier uitgelegd.
3. Bestuurders en toezichhouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstremming, vermijden ongewenste belangenverstremming en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.	Eind 2024 zijn de statuten herzien waarin het onafhankelijk en integer handelen nog beter is vastgelegd. Tevens is het bestuurs- en directiereglement aangepast naar de huidige standaarden, onder begeleiding van een notaris.
4. Bestuurders en toezichhouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.	In het nieuwe bestuurs- en directiereglement worden de rollen en taken beschreven. Het bestuur vergadert minstens drie keer per jaar, daarnaast vinden indien nodig extra overleggen plaats. Het bestuur ziet toe op het naleven van de regels voor jaarverslag, jaarrekening en andere financiële rapportages. Bestuursleden zijn voor persoonlijke aansprakelijkheid verzekerd middels een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering die ook voorziet in verzekering van de stichting in het geval van wanbestuur.
5. Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.	In het bestuurs- en directiereglement is een beschrijving van de taken van de directie opgenomen. Er vindt jaarlijks een functioneringsgesprek plaats met de directeur. Verslagen hiervan bevinden zich bij de bestuursvoorzitter;
6. Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.	Rechtspositie en bezoldiging van de organisatie is geregeld via de Museum CAO.
7. Het bestuur voert zijn toezichhoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.	In het genoemde reglement is de onderlinge taakverdeling en werkwijze vastgelegd. De voorzitter bewaakt het goed functioneren van het bestuur, collectief en individueel. De voorzitter is eerstverantwoordelijke voor de evaluatie van het bestuur. De organisatie zorgt voor een goede ondersteuning van de voorzitter. De leden van het bestuur ontvangen – behalve incidenteel reiskostenvergoeding – geen vergoeding.
8. Het bestuur is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.	Het CODART bestuur is evenwichtig qua opbouw in leeftijd en geslacht. Het bestuur is Nederlands-Vlaams van samenstelling. In het bestuursprofiel zijn verschillende kwaliteiten en hoedanigheden vastgelegd die in het bestuur vertegenwoordigd moeten zijn. De maximale zittingstermijn is tweemaal vier jaar.

Het bestuur conformeert zich aan de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Verdere informatie over de bezoldiging van de directeur is opgenomen in de jaarrekening.

Code Diversiteit & Inclusie

CODART streeft ernaar inclusiviteit en diversiteit binnen de organisatie te bevorderen. Bij vacatures gaat bij gelijke geschiktheid de voorkeur uit naar de kandidaat die de diversiteit binnen het team versterkt. In 2021 werd de Advisory Panel on Inclusion geïnstalleerd.

Advisory Panel on Inclusion

De Advisory Panel on Inclusion is in het leven geroepen om zich te buigen over de vraag wat het onderwerp diversiteit en inclusiviteit betekent voor het veld van Nederlandse en Vlaamse oude kunst in musea, voor de activiteiten van CODART en voor (de toekomst van) het werk van de conservator. Het panel kwam in 2025 één keer online bijeen en werd één keer per mail geconsulteerd. Er werd over verschillende onderwerpen van gedachten gewisseld, zoals verschillen in omgang met het thema diversiteit en inclusie tussen de VS en Canada en Europa, diverse tentoonstellingen, nieuwe collectieopstellingen, het mentorprogramma van CODART en het thema van het aanstaande CODART congres in Gent.

Bij de selectie van de leden is gelet op geografische diversiteit en allen hebben affiniteit of ervaring met het onderwerp.

De leden zijn:

- Heather Hughes, *Kathy and Ted Fernberger Associate Curator of Prints, Philadelphia Museum of Art in Philadelphia, Pennsylvania, USA*
- Aleksandra Janiszewska-Cardone, *Chief Curator, Muzeum Narodowe w Warszawie in Warsaw (Warszawa), Polen*
- Jun Nakamura, *Assistant Curator of Prints and Drawings, Princeton University Art Museum in Princeton, New Jersey, USA*
- Suzanne van de Meerendonk, *Bader Curator of European Art, Agnes Etherington Art Centre, Queen's University in Kingston, Canada*
- Tom van der Molen, *conservator, Amsterdam Museum, Amsterdam*
- Chloé Pelletier, *Curator of European Art (before 1800), Musée des Beaux-Arts de Montréal in Montreal, Canada*
- Anja Sevcik, *Hoofd Afdeling Barok Schilderkunst, Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud in Keulen, Duitsland*
- Bert Watteeuw, *directeur Rubenshuis en Rubenianum, Antwerpen*
- Diva Zumaya, *Associate Curator of European Art, Huntington Library, Art Museum, and Botanical Gardens in San Marino, California, USA*

In 2025 namen zowel Heather Hughes als Suzanne van de Meerendonk afscheid van het adviespanel. We bedanken hen voor hun buitengewone betrokkenheid en inzet. Zij werden vervangen door: Chloe Pelletier en Diva Zumaya.

Fair Practice Code

CODART leeft de principes geformuleerd in de Fair Practice Code na. De vijf waarden van de code zijn: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. Naast de vijf kernwaarden heeft de Fair Practice Code drie onderliggende principes, die door alle waarden heen zijn gevlochten: *Fair pay*, *Fair share* en *Fair chain*. Dit komt bij CODART bijvoorbeeld tot uiting in het zorg dragen voor eerlijke betaling en het voortdurend streven naar kwaliteit en vertrouwen met betrekking tot arbeidsverhoudingen. CODART volgt de Museum CAO en honorariumrichtlijnen. Betaling van (freelance) medewerkers geschiedt indien er geen cao is, redelijk en eerlijk. Bij stages wordt de richtlijn stagevergoeding van de Museumvereniging gevolgd. Er is sprake van een transparante bedrijfsvoering waarbij kennis en expertise waar mogelijk worden gedeeld.

Bij de keuze voor externe partners wordt nauwkeurig gekeken of deze dezelfde waarden en normen met betrekking tot de bedrijfsvoering hanteren. De kernwaarden van CODART worden beschreven in het Activiteitenplan 2025-2028 en in bijlage I bij dit jaarverslag.

OVERIG

Digitale veiligheid

In 2025 is kritisch gekeken naar veiligheid op digitaal vlak. De cloud is beter ingericht qua gebruikersrechten en het wachtwoordbeleid is verbeterd, waardoor CODART digitaal weerbaarder is. Dit beleid wordt in 2026 voortgezet en verder uitgebreid, ook in het kader van de Digitale Strategie en de vernieuwing van de website en het bijbehorende administratiesysteem.

Artificial Intelligence (A.I)

Op 26 november heeft het CODART team een gezamenlijke AI training gevolgd. Ontwikkelingen op dit vlak worden nauwlettend gevolgd en op diverse vlakken al effectief ingezet. Er wordt gewerkt aan een A.I. protocol waarin wordt vastgelegd hoe met A.I. kan worden omgegaan binnen de organisatie, wat de kansen zijn, maar ook wat de risico's zijn.

CODART leden bezoeken de George Peabody Library in Baltimore op 8 oktober 2025

Samenstelling bestuur, personeel & commissies

BESTUUR

- **Ingrid van Engelshoven**, Voorzitter, sinds 12-04-2023 tot 12-04-2027 (herkiesbaar)
Adviseur en interimmanager Blueyard, Amsterdam
Nevenfuncties: voorzitter Stichting Spreek Den Haag; bestuurslid De Lage Landen; voorzitter Raad van Toezicht WO2Net; commissaris Parkstad Limburg Theaters; voorzitter Raad van Toezicht The Hague Institute for the Innovation in Law (HiIL); voorzitter Stichting Parlementaire Geschiedenis

- **Renée Jongejan**, *Secretaris-penningmeester*, sinds 01-04-2021 tot 01-04-2029
(niet herkiesbaar)
Zakelijk directeur Kunsthall, Rotterdam
Nevenfuncties: Lid Raad van Toezicht stichting Nest (Den Haag), Lid bestuur stichting Ars Longa - Vita Brevis (Amsterdam), Lid bestuur stichting Grondproeven / 5e Kwartier (Amsterdam), Mentor/ Coach bij Cultuur + Ondernemen

- **Nico Van Hout**, Lid, sinds 01-09-2020 tot 01-09-2028 (niet herkiesbaar)
Hoofd collectieonderzoek en conservator schilderijen zeventiende eeuw, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
Nevenfuncties: lid stichting Nicolaas Rockox, Antwerpen en lid Rubenianum, Antwerpen.

- **Lidewij de Koekoek**, Lid, sinds 22-02-2023 tot 22-02-2027 (herkiesbaar)
Directeur Frans Hals Museum, Haarlem

- **Gautier Platteau**, Lid, sinds 01-01-2021 tot 01-01-2029 (niet herkiesbaar)
Uitgever en directeur van kunstboekenuitgeverij Hannibal Books, Antwerpen

De vergaderingen (drie in 2025) vonden zowel digitaal als ten kantore van CODART in Den Haag plaats. Tussen de vergaderingen door vindt regelmatig overleg plaats tussen de voorzitter en de secretaris-penningmeester en de directie. Het bestuur ontvangt ieder kwartaal een kwartaalbericht en wordt zo voortdurend geïnformeerd.

Op 30 oktober vond een gezamenlijke bijeenkomst plaats van het bestuur met het bestuur van de Friends of CODART Foundation in het Dordrechts Museum in Dordrecht.

PERSONEEL

Met een klein team (4,9 fte) streeft CODART een efficiënte bedrijfsvoering na met een minimum aan overheadkosten. In 2025 is de zoektocht naar een office manager voortgezet. Een tijdelijke oplossing werd gevonden in de inzet van Tamar van Riessen, voorheen junior conservator bij het Rijksmuseum. Zij vertrok na de zomer om haar promotietraject te beginnen in Engeland. Per 1 september startte Cindy Sonneveld als officemanager waarmee de zoektocht werd afgesloten. De samenstelling van het personeelsbestand was in 2025 als volgt:

Naam	Functie	In dienst sinds / Periode	Aanstelling (fte)	Bijzonderheden
<i>Vast</i>				
Maartje Beekman	Directeur	01-01-2011	0,89 fte	Directeur per 01-03-2019
Dennis Driessen	Webmaster	01-11-2014	0,89 fte	Sinds jan 2021 (daarvoor 0,78 fte)
Moos Engelbertink	Event manager	12-10-2021	0,89 fte	
Rosalie van Gulick	Coördinator publicaties & Friends	01-04-2019	0,89 fte	Sinds sep 2020 (daarvoor 0,67 fte)

<i>Tijdelijk</i>				
Aurélië Van delm	Stagiaire congres	01-11-2024 t/m 01-02-2025	0,67 fte	
Femke van Leeuwen-Jansen	Medewerker website & social media	01-05-2024	0,67 fte	
Matthijs Meinders	Stagiër congres	01-11-2025	0,67 fte	
Tamar van Riessen	Office manager	01-02-2025 t/m 01-09-2025	0,67 fte	
Cindy Sonneveld	Office manager	01-09-2025	0,67 fte	

COMMISSIES

De commissies spelen een belangrijke rol binnen CODART. De leden van CODART leveren belangrijke inhoud voor alle activiteiten. Bij de samenstelling van alle commissies wordt met name gelet op geografische spreiding, man-vrouw verdeling en een goede vertegenwoordiging van de verschillende kunsthistorische perioden en specialisaties, die in juiste verhouding staat tot de verdeling in het veld. Een zittingstermijn in een commissie duurt drie jaar. Dit kan verlengd worden met een tweede termijn van drie jaar.

Programmacommissie

Adviseert over activiteiten en criteria toelating leden. Bestaat volledig uit leden van CODART:

- Quentin Buvelot, senior conservator, Mauritshuis, Den Haag (*voorzitter*)
Lid sinds 11-03-2019 tot 11-03-2025 (niet herkiesbaar)
- Marjan Debaene, hoofd collectie-afdeling, M Leuven
Lid sinds 09-09-2020 tot 09-09-2026 (niet herkiesbaar)
- Alexander Dencher, conservator meubelen, Rijksmuseum Amsterdam
Lid sinds 10-12-2024 tot 10-12-2027 (herkiesbaar)
- Femke Diercks, hoofd Toegepaste kunst, Rijksmuseum Amsterdam
Lid sinds 10-12-2018 tot 10-12-2024 (niet herkiesbaar)
- Adam Eaker, Howard Marks conservator, Metropolitan Museum of Art, New York
Lid sinds 16-06-2020 tot 16-06-2026 (niet herkiesbaar)
- Erik Eising, assistent conservator, Gemäldegalerie, Staatliche Museen zu Berlin
Lid sinds 25-05-2023 tot 15-05-2026 (herkiesbaar)
- Hanna Klarenbeek, conservator Schilderijen, Prenten en Tekeningen, Paleis Het Loo, Apeldoorn, Lid sinds 08-06-2022 tot 08-06-2025 (herkiesbaar)
- Micha Leeflang, conservator middeleeuwen, Museum Catharijneconvent, Utrecht (tot mei 2024), daarna freelance conservator voor o.a. Huis Bergh, 's Heerenberg
Lid sinds 11-03-2020 tot 11-03-2026 (niet herkiesbaar)
- Samuel Mareel, senior conservator, Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen, Lid sinds 14-03-2023 tot 14-03-2026 (herkiesbaar)
- Tico Seifert, senior conservator Noord-Europese kunst, National Galleries of Scotland, Edinburgh, Lid sinds 11-03-2025 tot 11-03-2028 (herkiesbaar)
- Cécile Tainturier, conservator, Fondation Custodia, Collectie Frits Lugt, Parijs, Lid sinds 10-06-2025 tot 10-06-2028 (herkiesbaar)

De commissie vergaderde vijf keer in 2025. Tijdens het CODART congres in Keulen namen we afscheid van Quentin Buvelot en Micha Leeflang. Op deze plek bedanken wij hen hartelijk voor hun grote betrokkenheid en inzet. Zij werden vervangen door Tico Seifert en Cécile Tainturier. Marjan Debaene nam het voorzitterschap over van Quentin Buvelot.

Websitecommissie

Adviseert over website-inhoud en website-projecten; deels leden van CODART, deels externe experts:

- Janneke van Asperen, *conservator Oude Meesters, Museum De Lakenhal, Leiden (voorzitter)*
- Bart Franssen, *coördinator van het Studiecentrum Vlaamse Primitieven, KIK-IRPA, Brussel*
- Daan van Heesch, *Hoofd Prenten en Tekeningen, Koninklijke Bibliotheek van België, Brussel*

- Elizabeth Mattison, *Andrew W. Mellon conservator academische programmering en conservator Europese kunst, Hood Museum of Art in Hanover, New Hampshire, USA*
- Tamar van Riessen, *promovenda aan de Universiteit van Exeter (UK), voormalig junior conservator 17e-eeuwse schilderkunst, Rijksmuseum Amsterdam*
- Lara Yeager-Crasselt, *conservator Europese schilderkunst en sculptuur en afdelingshoofd, Baltimore Museum of Art, Baltimore, Maryland, USA*

Redactie CODARTfeatures

Adviseert over de invulling van de artikelen voor CODARTfeatures. Bestaat geheel uit CODART-leden:

- Bart Cornelis, *conservator Nederlandse en Vlaamse Schilderkunst 1600-1800, The National Gallery, Londen*
- Jacquelyn N. Coutré, *Eleanor Wood Prince Curator in Painting and Sculpture of Europe, Art Institute of Chicago, Chicago (tot 4 juni 2025)*
- Olenka Horbatsch, *Assistant Keeper of Dutch, Flemish and German Prints and Drawings before 1880, British Museum, Londen (vanaf 18 september 2025)*
- Antien Knaap, *Rose-Marie and Eijk van Otterloo Curator of Paintings, Museum of Fine Arts, Boston (vanaf 18 september 2025)*
- Yuri van der Linden, *conservator, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed - Afdeling Kunstcollecties, Amersfoort (vanaf 18 september 2025)*
- Anne van Oosterwijk, *directeur Collectie, Musea Brugge, Brugge*
- Ingmar Reesing, *conservator, Museum Gouda, Gouda*
- Cécile Tainturier, *conservator, Fondation Custodia, Collectie Frits Lugt, Parijs (tot 18 juli 2025)*

Ondertekening door het bestuur,

*Ingrid van Engelshoven,
voorzitter*

*Renée Jongejan,
secretaris-penningmeester*

Lidewij de Koekoek

Nico Van Hout

Gautier Platteau

Citaten van CODART leden en anderen uit evaluaties:

“The lecture by Lea Grüter was very good and really set the tone: it was important to establish from the beginning that we are not only talking about provenance puzzles for objects, but also very much about a context of human erasure and tragedy - she did that very well.”

“The networking and relationship building is most important to me. CODART is such a wonderful way to bring people together and create bonds that are long lasting and meaningful and then fulfilling professionally and personally.”

“Strengthening the connections in the network, by meeting new people, hearing about each others projects, seeing each others collections, discussing the congress theme and content, and inspiring each other with suggestions and ideas, that was most important to me during the congress.”

“It is annoying for CODART (it is harder to proof its efficiency), but I think congresses work more indirectly. You built trust and personal relationships here, that will help if you later have loan requests, exhibition plans, etc. The relative informality of the congress (as opposed to research congresses for example) is crucial in that respect.”

Bijzondere vermelding:

Uit persbericht Museum de Lakenhal in Leiden, 4 september 2025, bij de tentoonstelling *Meesterlijk Mysterie*:

Search for identity

Museum De Lakenhal has collaborated with Serlachius Museums in Finland on this exhibition. This museum has one work by Master I.S. in its collection and a network across the region where the painter must have been active, when not in Leiden. The research was conducted by curators Janneke van Asperen (Museum De Lakenhal) and Tomi Moisio (Serlachius Museums) in collaboration with the experts Volker Manuth and Marieke de Winkel (Radboud University) and David de Witt (Rembrandt House Museum). This research and an international appeal through the CODART curator network led to several paintings being traced and discovered. These are now on display in the exhibition.

JAARREKENING 2025

BALANS per 31 december 2025
(na resultaatverdeling)

		<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
		€	€
ACTIVA			
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen			
Vorderingen op debiteuren	1	-	-
Overlopende activa	2	31.929	46.438
Liquide middelen	3	172.426	110.676
		<hr/>	<hr/>
		204.355	157.114

		<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen	4		
Algemene reserve	5	46.842	31.842
Bestemmingsreserves	6	103.629	70.307
		<hr/>	<hr/>
		150.471	102.149
Kortlopende schulden			
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	7	2.946	6.612
Belasting en premies sociale verzekeringen	8	14.734	12.872
Overige schulden	9	3.977	3.336
Kortlopende overlopende passiva	10	32.227	32.145
		<hr/>	<hr/>
		53.884	54.965
		<hr/>	<hr/>
		<u>204.355</u>	<u>157.114</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN over 2025

		<u>2025</u>	<u>2025</u>	<u>2024</u>
		<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Realisatie</u>
		€	€	€
Baten				
Directe inkomsten	12	179.261	126.250	126.372
Indirecte inkomsten	13	19.870	49.000	20.656
Subsidies	14	348.881	346.003	338.838
		<u>548.012</u>	<u>521.253</u>	<u>485.866</u>
Lasten				
Overige bedrijfskosten	15	499.690	566.456	500.891
		<u>48.322</u>	<u>-45.203</u>	<u>- 15.025</u>
Totale som van baten en lasten		<u>48.322</u>	<u>-45.203</u>	<u>- 15.025</u>
 Resultaatbestemming				
Algemene reserve		15.000		0
Continuïteitsreserve		15.000		0
Bestemmingsreserve digitale strategie		18.322	-45.203	-15.025
		<u>48.322</u>	<u>-45.203</u>	<u>- 15.025</u>

TOELICHTING op de STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
	€	€
12 Directe inkomsten		
Ledenbijdragen - individueel	23.389	21.579
Ledenbijdragen - Institutional Members	56.990	49.000
Bijdrage Friends of CODART Foundation - organisatiekosten	35.256	0 ¹
Jaarcongres	47.439	47.450
CODART <i>focus</i> deelnemersbijdragen	13.594	5.765
Overige bedrijfsopbrengsten (deelname symposium, Ver. Rembrandt)	2.500	2.578
Boekverkoop Canonproject	93	0
	<u>179.261</u>	<u>126.372</u>
13 Indirecte inkomsten		
Friends of CODART Grant Program – bijdragen congress fee	4.380	5.656
Donatie Friends of CODART Foundation – bijdrage congres en focus	15.490	15.000
	<u>19.870</u>	<u>20.656</u>
14 Subsidies		
Subsidie Nederlandse overheid – OCW	243.615	226.504
Loon- en prijsbijstelling	5.266	12.334
Subsidie Vlaamse Overheid	100.000	100.000
Incidentele publieke subsidies	0	0
Overige subsidies	0	0
	<u>348.881</u>	<u>338.838</u>
15 Overige bedrijfskosten		
Personeelslasten	360.328	348.219
Huisvestingskosten	19.794	19.763
Overige lasten	119.568	132.911
	<u>499.690</u>	<u>500.892</u>

¹ Deze vergoeding voor de beheerslasten is in 2025 bepaald en overgeschreven.

Rapportage accountant

Dit verslag is een samenvatting van het jaarrapport zoals deze is opgesteld door Accountantskantoor Prüst van Wifferen te Den Haag. De uitgebreide versie van de jaarrekening waarbij een samenstellingsverklaring is afgegeven, is op te vragen bij Stichting CODART.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING en RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting CODART is feitelijk en statutair gevestigd op Koninginnegracht 15, 2514 AB te Den Haag en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 33304155.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

Stichting CODART is een internationale netwerkorganisatie voor conservatoren van Nederlandse en Vlaamse kunst in musea. Zij streeft naar het vergroten van de aandacht voor, het vermeerderen van kennis over en het verbeteren van de zichtbaarheid en de toegankelijkheid van het over de wereld verspreide museale erfgoed uit de Nederlanden voor een internationaal publiek. Dit vindt onder meer plaats door het organiseren van een jaarcongres, studiedagen (CODART*focus*) en het via de website aanbieden van een unieke bron van informatie voor conservatoren en andere geïnteresseerden in Nederlandse en Vlaamse kunst van voor het jaar 1800 over de hele wereld.

De locatie van de feitelijke activiteiten

Stichting CODART is feitelijk gevestigd op Koninginnegracht 15, 2514 AB te Den Haag.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen, waaronder specifiek RJK C1, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving, voor zover deze niet afwijken van de aanwijzingen in het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Grondslagen

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde

kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten

Onder baten wordt verstaan de aan het verslagjaar toe te rekenen subsidiegelden alsmede de aan derden in rekening gebrachte bedragen voor geleverde prestaties.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Detail uit 'Portret
van Sophia Hedwig',
door Wybrand de
Geest, 1624
(CODARTfocus
Leeuwarden, 14-15
september 2025)

Bijlage I – Kernwaarden CODART

KWALITEIT

Kwaliteit staat voorop, in alles wat CODART doet en dit wordt ook gezien en gewaardeerd door alle gebruikers van onze diensten. CODART wordt door haar leden, vrienden en andere doelgroepen gezien als een betrouwbare organisatie, gevestigd en professioneel. Alle bezoeken – online en offline – zijn van hoge kwaliteit. CODART is servicegericht en ondersteunend en zoekt voortdurend naar mogelijkheden om goede verbindingen te leggen.

DUURZAAM

CODART streeft naar duurzaamheid in alle opzichten.

Programmering - CODART besteedt aandacht aan duurzaamheidsbeleid in musea door thema's hierover te programmeren en door de onderwerpkeuze voor online publicaties.

Organisatie activiteiten - Bij het organiseren van congressen en focusbijeenkomsten is duurzaamheid een belangrijk aandachtspunt. Eten is vegetarisch en congresmateriaal wordt zoveel mogelijk gereduceerd. Bij de praktische informatie wordt leden aangeraden waar mogelijk met de trein te reizen in plaats van voor het vliegtuig te kiezen. Ook vormt duurzaamheid een bepalende factor bij de keuze voor nieuwe congreslocaties. Ook het organiseren van meer online bijeenkomsten i.p.v. fysieke events draagt bij aan de duurzaamheidsdoelen.

Kennisborging - Duurzaamheid gaat wat CODART betreft ook over kennisborging. CODART wil pleitbezorger zijn voor het belang van kennis en onderzoek binnen musea en erfgoedinstellingen, gericht op het gebied van Nederlandse en Vlaamse oude beeldende kunst. Goed onderzoek naar objecten en collecties blijven doen is een investering in de toekomst, iets van de lange termijn. Het is van belang dat dit niet uit het oog verloren wordt.

Organisatie – Ook intern is duurzaamheid belangrijk. Bijvoorbeeld bij aanschaf en gebruik van kantoomateriaal, of bij de keuze van toeleveranciers. Ook werken medewerkers 50% van de tijd vanuit huis.

Relaties - Duurzame relaties met onze leden, vrienden en al onze partners zijn van groot belang voor een netwerkorganisatie als CODART. Door goede en duurzame relaties op te bouwen voert CODART haar verbindende taak optimaal uit en is op die manier van meerwaarde voor het museale veld.

OPEN

CODART is een unieke organisatie die zowel een gesloten als een open karakter heeft. Als exclusief netwerk voor conservatoren biedt CODART een veilige omgeving voor diepgaande discussies en kennisdeling. Tegelijkertijd functioneert CODART als een open portaal naar de wereld van Nederlandse en Vlaamse kunst, dankzij de uitgebreide online aanwezigheid via de website en sociale media, en diverse publieksgerichte activiteiten. Deze dualiteit stelt CODART in staat om zowel de behoeften van de specialisten als die van het brede publiek te bedienen. Door de expertise van de leden te combineren met een toegankelijke communicatie, speelt CODART een cruciale rol in het behoud en de promotie van ons rijke culturele erfgoed. In de komende periode wil CODART dit kenmerk verder verbeteren onder andere door middel van een nieuwe digitale strategie.

VERBINDEND

CODART verbindt haar internationale ledengroep, de conservatoren, met elkaar en zet zich hier voortdurend voor in. Maar de conservator werkt niet in isolement, de conservator werkt met vele anderen samen. CODART ondersteunt de conservator door verbindingen te leggen met andere groepen via bijvoorbeeld de Friends of CODART Foundation of door samenwerkingen aan te gaan met organisaties in het veld en ontmoetingen te faciliteren. Verbinding zoekt CODART ook als het gaat om diversiteit en inclusie.

PERSOONLIJK

CODART gelooft in persoonlijk contact, de persoonlijke ontmoeting en zag dit nog eens bevestigd tijdens de coronacrisis. Persoonlijke kennisuitwisseling tussen mensen is niet te vervangen door welk digitaal middel dan ook. Persoonlijk contact is van grote meerwaarde, zeker voor een netwerk van conservatoren waar veel van de kennisdeling en samenwerking op vertrouwen berust.

Op de website ambieert CODART een persoonlijke communicatiestijl, zonder daarbij aan kwaliteit in te leveren. Dit draagt bij aan de toegankelijkheid van de informatie die CODART biedt. Iedereen met een interesse in oude Nederlandse en Vlaamse kunst moet zich welkom voelen op de website en zou geen drempel moeten ervaren, alleen omdat CODART een netwerk van specialisten is.

Bijlage II – Prestatieoverzicht: CODART in cijfers 2015-2025

Leden en activiteiten	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal conservatoren op de CODART website ²	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	583
Aantal leden	573	572	565	561	531	536	520	511	499 ³	496	416
Aantal nieuwe leden	-	-	-	-	18	25	30	24	30	45	28
Aantal associates	87	80	73	73	48	53	64	73	71	89	64
Aantal nieuwe associates	-	-	-	-	4	2	5	1	6	18	3
Aantal Institutional Members ⁴	-	8	17	20	19	31	42	49	51	50	53
Aantal vertegenwoordigde landen	41	41	40	41	41	40	39	40	36	37	33
Aantal deelnemers congres ⁵	122	136	113	137	106	x	x	104	137	140	140
Aantal op het congres vertegenwoordigde landen	21	24	17	17	15	x	x	14	20	20	20
Aantal deelnemers studiereis of CODART <i>focus</i>	78	115	90	129	74	26	31 ⁶	36 ⁷	104	139	129
Aantal deelnemers online CODART <i>focus</i>	-	-	-	-	-	635	147	140	-	117	70
Aantal op focus vertegenwoordigde landen	12	13	10	15	10	5	6	7	8	17	20
Gemiddeld aantal websitebezoeken per dag	890	800	690	630	729	707	731	797	875	969	1.111
Aantal verstuurde nieuwsberichten	136	134	120	130	141	129	180	147	182	163	154
Aantal toegevoegde tentoonstellingen (en events) ⁸	-	-	152	134	147	78	118	130	150	155	175
Aantal verstuurde e-mail notifications	226	229	238	247	187	174	181	222	256	310	325
Aantal abonnees e-mail notification service	2.573	2.387	2.952	2.944	2.699	3.091	3.056	3.266	3.518	3.663	3.793
Aantal abonnees News ⁹	2.819	2.769	3.287	3.269	2.916	2.884	3.040	3.467	3.715	3.857	3.980

² Per 2025 wordt onderscheid gemaakt tussen de conservatoren die online zichtbaar zijn (een profielpagina hebben op codart.nl) en de conservatoren die de contributie betalen (leden).

³ In 2023 zijn veel leden met pensioen gegaan, maar ook is het bestand opgeschoond en zijn leden die niet actief zijn of die niet meer werkzaam of te bereiken zijn verwijderd uit de lijst. Het gaat dan vaak om leden die in de eerste tien jaar lid zijn geworden.

⁴ Vanaf 2016 kunnen musea CODART ondersteunen door Institutional Member te worden met een jaarlijkse bijdrage van €1.000.

⁵ Het maximum aantal deelnemers van een jaarcongres is vastgesteld op 140.

⁶ Het aantal betreft de CODART*focus* Aachen; de enige 'fysieke' focus die we in 2021 konden organiseren.

⁷ Het aantal betreft de CODART*focus* Leuven, de enige fysieke focus die plaats vond in 2022.

⁸ Dit onderdeel is aan dit overzicht toegevoegd in 2026, gegevens uit 2015 en 2016 zijn niet bekend.

⁹ Vanaf 2016 worden alleen de geabonneerde e-mailadressen geteld. In voorgaande jaren werden ook afgemelde abonnees meegeteld. In 2019 is het bestand opgeschoond.

Publicaties	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal publicaties/ gepubliceerde CODART <i>features</i> ¹⁰	2	1	1	1	4	12	12	12	11	12	11
Aantal lezers CODART publicaties ¹¹	19.803	32.654	22.066	12.516	15.788	16.582	15.241	17.420	17.440	26.611	25.095
Aantal abonnees CODART <i>features</i>	-	-	-	2.972	2.761	2.972	3.069	3.246	3.082	3.160	3.296
Aantal lezers Curator in the Spotlight ¹²	-	-	-	-	-	1.222	5.893	5.940	5.867	7.204	7.536
Aantal verkochte Canon boeken ¹³	-	-	-	-	-	-	1.804	1.907	2.189	2.189	2.193

Sociale media

Aantal vind-ik-leuks Facebook	2.063	2.576	2.907	3.181	3.336	3.497	3.770	4.322 ¹⁴	4.437	4.506	4.465
Aantal volgers Twitter/ X ¹⁵	2.487	2.704	2.947	3.128	3.238	3.410	3.531	3.653	3.650	3.538	-
Aantal volgers LinkedIn	1.329	1.477	1.517	1.692	2.286	2.524	2.890	3.353	4.346	5.388	6.471
Aantal volgers Instagram	-	-	-	-	482	1.003	1.552	1.898	2.289	2.691	3.038
Aantal volgers Threads ¹⁶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	353	379
Aantal volgers YouTube	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104	170

¹⁰ T/m 2012 betreft het edities van de Courant, daarna tot 2019 van het eZine. Het aantal in 2019 staat voor drie artikelen in CODART*features* plus de publicatie *Celebrating Gerdien* (7 artikelen). In 2023 viel een artikel op het laatste moment uit.

¹¹ Van 2013 tot en met oktober 2019 betreft het aantallen bezoekers van het CODART eZine, inclusief de publicatie *Celebrating Gerdien* in maart 2019. Vanaf oktober 2019 betreft het aantallen bezoekers van CODART*features*.

¹² Aantal lezers van de CITS wordt bijgehouden vanaf 2020. In 2020 is het aantal bezoekers vermeld van de vier artikelen van dat jaar. In de volgende jaren worden alle unieke bezoekers aan deze rubriek geteld.

¹³ De vermelde aantallen zijn cumulatief en tonen dus het totaal aantal verkochte boeken per jaar sinds 2021.

¹⁴ Vanaf 2022 wordt het aantal volgers vermeld in plaats van het aantal vind-ik-leuks. Facebook toont het aantal vind-ik-leuks enkel nog in duizendtallen.

¹⁵ In 2025 is het kanaal van CODART op X (Twitter) verwijderd.

¹⁶ In 2024 is gestart met het nieuwe Threads, een vergelijkbaar platform als X.

Video's gepubliceerd door CODART in 2025

CODART 26 congres opnames	views
Lea Grüter (lezing)	115
Christoph Zuschlag (lezing)	34
Jacques Schumacher (lezing)	65
Justus Lange (case study)	17
Margaret Doyle (case study)	50
Britta Olényi (case study)	16
Piotr Borusowski (case study)	22
Kersti Tainio (case study)	47
Ruben Suykerbuyk (case study)	55
Greta Koppel (case study)	14
Totaal congres	435

Opnames online CODART<i>focus</i>	views
Look Again – The Met's Reinstalled European Painting Galleries	168

Bijlage III – Overzicht sprekers en partners 2025 (m.b.t. activiteiten)

Congres in Keulen, 16-18 maart

Sprekers: Peter van den Brink, Piotr Borusowski (Muzeum Narodowe w Warszawie, Warsaw), Quentin Buvelot (Mauritshuis, The Hague), Marcus Dekiert (Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud, Cologne), Erik Eising (Gemäldegalerie, Berlin), Lea Grüter (Rijksmuseum Amsterdam), Margaret Doyle (National Gallery of Art, Washington), Ko Goubert (M Leuven), Greta Koppel (Kadrioru Kunstimuuseum Eesti Kunstimuuseum, Tallinn), Justus Lange (Hessel Kassel Heritage, Kassel), Alexandra Libby (National Gallery of Art, Washington), Sabrina Lind (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA), Britta Olényi von Husen (City of Cologne, Cologne), Almut Polmer-Schmidt (Meininger Museen, Meiningen), Michael Philipp (Museum Barberini, Potsdam), Jacques Schuhmacher (Art Institute of Chicago, Chicago), Andrea Steckerova (Národní galerie Praha – Šternberský palác, Prague), Ruben Suykerbuyk (Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam), Kersti Tainio (Sinebrychoff Art Museum, Finnish National Gallery, Helsinki), Christoph Zuschlag (Bonn University)

Partners: City of Cologne, Consulate General of the Netherlands in Düsseldorf, Delegation of Flanders in Germany (Berlin), Embassy of the Netherlands in Berlin, CEDON, Farina 1709, Friends of CODART Foundation, Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud (Cologne)

Rondleiders (alle locaties in Keulen, behalve wanneer anders aangegeven):

Markus Bosbach (Cologne Cathedral), Nils Büttner (Staatliche Akademie der Bildenden Künste Stuttgart), Jonas Grahl (Kolumba), Sabrina Hehl (Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud), Stephan Ch. Kessler (Kunst-Station Sankt Peter), Rita Kerstin (Museum Ludwig), Birte Klarzyk (NS-Dokumentation Zentrum), Thomas Klinke (Wallraf-Richartz-Museum, Cologne), Ruth Klinkhammer (Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud), Roland Krischel (Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud), Kristin Krupa (Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud),

Dominik M. Meiering (Cologne Cathedral), Mirjam Neumeister (Alte Pinakothek, Munich), Sascha Priest (Kölnisches Stadtmuseum), Caroline von Saint-George (Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud), Iris Schaefer (Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud), Thomas Schauerte (Museen der Stadt Aschaffenburg), Anja Sevcik (Wallraf-Richartz-Museum & Fondation Corboud), Annemarie Stefes (Independent Art Historian), Karen Straub (Museum Schnütgen), Moritz Woelk (Museum Schnütgen)

CODARTfocus Look Again – The Met's Reinstalled European Painting Galleries (online), 30 januari

Sprekers: Adam Eaker (Metropolitan Museum of Art, New York), Anna-Claire Stinebring (Metropolitan Museum of Art, New York), Lara Yeager-Crasselt (Baltimore Museum of Art, Baltimore)

CODARTfocus Munich, 9-10 februari

Sprekers: Gabriel Dette (Alte Pinakothek, Munich), Bernd Ebert (Alte Pinakothek, Munich), Simone Ebert (Alte Pinakothek, Munich), Sebastian Karnatz (Schleißheim Palaces and the New Residence in Bamberg, Munich), Antien Knaap (Museum of Fine Art Boston, Boston), Mirjam Neumeister (Alte Pinakothek, Munich), Bernard Maaz (Bayerisches Staatsgemäldesammlungen, Munich), Lizzie Marx (National Gallery of Ireland, Dublin), Robert Schindler (Toledo Museum of Art, Toledo), Heike Stege (Doerner Institute, Bayerische Staatsgemäldesammlungen, Munich)

Partners: Alte Pinakothek, Munich

CODARTfocus Quellinus, 4 september

Sprekers: Marjan Debaene (M Leuven), Bieke van der Mark (Rijksmuseum, Amsterdam), Liesbeth van Noortwijk (Royal Palace Amsterdam)

Partners: Ards | the platform for medieval sculpture (Leuven), Rijksmuseum Amsterdam, The Royal Collections (The Hague), Royal Palace Amsterdam

CODARTfocus Leeuwarden, 14-15 september

Sprekers: Piet Bakker (Independent Art Historian), Jacomine Hogendam (Dekema State, Jelsum), Annemarie Lavèn (Fries Museum, Leeuwarden), Volker Manuth (Radboud University, Nijmegen), Marlies Stoter (Fries Museum, Leeuwarden), Marieke de Winkel (Radboud University, Nijmegen)

Partners: Dekema State (Jelsum), Fries Museum (Leeuwarden)

CODARTfocus Washington & Baltimore, 6-8 oktober

Sprekers: Leslie Cozzi (Baltimore Museum of Art, Baltimore), Frima Fox Hofrichter (Pratt Institute, New York), Earle Havens (Johns Hopkins University, Baltimore), Elena Kanagy-Loux (Lacemaker and Textile Historian), Alexandra Libby (National Gallery of Art, Washington), Darrin Lunde (Smithsonian National Museum of Natural History, Washington), Martin Michaelek (John Hopkins University, Baltimore), Jenna Papers-Evers (Baltimore Museum of Art, Baltimore), Brooks Rich (National Gallery of Art, Washington), Dario Robleto (Artist), Floyd Shockley (Smithsonian National Museum of Natural History, Washington), Joaneath Spicer (Walters Art Museum, Baltimore), Kevin Tervalá (Baltimore Museum of Art, Baltimore), Virginia Treanor (National Museum of Women in the Arts, Washington)

Partners: Baltimore Museum of Art (Baltimore), Consulate General of the Netherlands (New York), The Leiden Collection (New York), National Gallery of Art (Washington), National Museum of Women in the Arts (Washington), Royal Netherlands Embassy (Washington)

Thanks to our benefactors

Institutional Members

Albertina, Vienna
Amsterdam Museum
Centraal Museum, Utrecht
Clark Art Institute, Williamstown, MA
Dordrechts Museum
Draiflessen Collection, Mettingen
Fondation Custodia, Collection Frits Lugt, Paris
Frans Hals Museum, Haarlem
Fries Museum, Leeuwarden
Glasgow Museums
Harvard Art Museums, Cambridge
J. Paul Getty Museum, Los Angeles
King Baudouin Foundation, Brussels
Koninklijke Verzamelingen, The Hague
Kunsthaus, Zürich
Kunsthistorisches Museum, Vienna
Limburgs Museum, Venlo
Lithuanian National Museum of Art, Vilnius

Mauritshuis, The Hague
Metropolitan Museum of Art, New York
M Leuven
Musée des Beaux Arts de Lille
Musée National d'Histoire et d'Art, Luxembourg
Musea Brugge
Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam
Museum Catharijneconvent, Utrecht
Museum De Lakenhal, Leiden
Museum of Fine Arts, Boston
Museum Het Rembrandthuis, Amsterdam
Museum Het Valkhof, Nijmegen
Museum Hof Van Busleyden, Mechelen
Museum Prinsenhof, Delft
Museum voor Schone Kunsten, Ghent
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo
Nationalmuseum, Stockholm

Nelson-Atkins Museum of Art, Kansas City
Nivaagaards Malerisamling, Nivå
Het Noordbrabants Museum, Den Bosch
Paleis Het Loo
Patrimonio Nacional, Madrid
Prentenkabinet Universiteit Leiden
Rijksmuseum, Amsterdam
Rijksmuseum Twenthe, Enschede
Royal Łazienki Museum, Warsaw
Royal Library of Belgium, Brussels
Het Scheepvaartmuseum, Amsterdam
Staatliches Museum Schwerin
Städel Museum, Frankfurt
Stedelijk Museum Alkmaar
Stedelijk Museum Breda
Szépművészeti Múzeum, Budapest
Toledo Museum of Art
Zamek Królewski w Warszawie, Warsaw

Patrons

E.G. Blee-Goldman
Lacy Brown
Matthijs de Clercq
Jazzy de Groot
Dorien ter Haar
Johnny Van Haefen
Henrik and Mariana Hanstein, Cologne
Roman Herzig

David Koetser
The Kremer Collection
Baudouin du Parc
Zuzana Trepková Paternostro
Gautier Platteau
Bas van Rhijn and Bernhardine Stodel
Onno and Renée Ruding-Hekking

The Schorr Collection
Jacques en Gien Schraven
Onno van Seggelen
Alexander Thijs and Joop Scheffers
Axel Vervoordt NV
The Weiss Gallery
Ineke Wolf

Ambassador

George Abrams

Business Sponsors

BB Capital
BRAFA Art Fair
Nicholas Hall
De Jonckheere Gallery
Galerie Lowet de Wotrenge, Antwerpen
PAN Amsterdam
Salomon Lilian
Sotheby's
TEFAF (The European Fine Arts Fair)
Tomasso

Patrons for Life

Bijl-Van Urk B.V.
Broere Charitable Foundation
Michel Ceuterick
Coll & Cortés Ltd.
Mr. and Mrs. J A de Gier
Bob Haboltd
Fergus Hall
Hoogsteder & Hoogsteder
The Leiden Collection
Thomas Leysen
Tijo and Christine van Marle
Rose-Marie and Eijk de Mol van Otterloo
Marnix Neerman
Joseph and Jana Roussel
Elsbeth van Tets
Rob Vellekoop
Matthew and Susan Weatherbie

Benefactors

Het Cultuurfonds
Dioraphte Foundation
Flemish Government
Friends of CODART Foundation
Mondriaan Fund
Netherlands Ministry of Education, Culture and Science
Netherlands Ministry of Foreign Affairs
Vereniging Rembrandt

Donors

*to be found on the website
www.codart.nl/friends*

and all Patrons wishing to remain anonymous

Ministry of Education, Culture and
Science of the Netherlands

Flanders
State of the Art

RIJKS MUSEUM
KMSKA